

Lausuntopyyntö Kiiskinevan tuulivoimahanke ja sen sähkönsiirto ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta YVA

Khall 19.06.2023 § 218

Ennakkovaikutusten arviointi laadittu: Kyllä [] Ei []

Oheismateriaali: POPELY:n lausuntopyyntö Kiiskinevan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta YVA

Valmistelija

Maankäyttöpäällikkö p. 040 344 7250

ABO Wind Oy suunnittelee tuulivoimapuiston perustamista ja toiminnan käynnistämistä Reisjärven kunnan Kiiskinevan alueella. Hankealue sijoittuu Reisjärven kunnan pohjoisosaan Haapajärven ja Sievin kuntarajalle noin 9 km päähän Reisjärven kuntakeskuksesta. Tuulivoimapuiston lisäksi hankkeeseen sisältyy kolme pääreitinvaihtoehtoa sähkönsiirrolle kantaverkkoon. Sähkönsiirtoreittivaihtoehdot kulkevat Reisjärven kunnan lisäksi Nivalan ja Haapajärven alueilla.

Hankealueelle suunnitellaan enintään 20 tuulivoimalaa, joiden yksikköteho on noin 6–10 MW, voimaloiden roottorin halkaisija enintään 250 metriä ja koko-naiskorkeus enintään 320 metriä. Suurimmillaan hankealue kattaa noin 2 400 hehtaarin laajuisen alan. Hankealue on yksityisten maanomistajien-, valtion- sekä yhteisöjen omistuksessa. Hankevastaava ABO Wind Oy vastaa maankäyttöoikeuksista ja -sopimuksista maanomistajien kanssa. Hankkeella on kolme toteutusvaihtoehtoa:

- 0-vaihtoehdossa hanketta ei toteuteta eli Reisjärven Kiiskinevan alueelle ei rakenneta tuulivoimapuistoa.
- Vaihtoehto 1: Kiiskinevan alueelle perustetaan enintään 20 voimalan tuulivoimapuisto, joka sähköistää voimalan tehosta riippuen arviolta 20 000 kotitaloutta.
- Vaihtoehto 2: Kiiskinevalle perustetaan Pohjois-Pohjanmaan energiamaa-kuntakaavaluonnoksen mukainen määrä tuulivoimaloita eli 10 voimalaa.

Tuulivoimapuiston ulkoisen sähkönsiirron osalta tarkastellaan kolmea eri vaihtoehtoa. Sähkönsiirtoreittien ympäristövaikutukset arvioidaan osana YVA-menettelyä. Tuulivoimapuiston sähköverkkoliityntä on tarkoitus toteuttaa joko 400 kV:n tai 110 kV:n ilmajohtona kanta- tai paikallisverkkoyhtiön liityntäpisteelle sähkönsiirtoreitin mukaan. Liityntäpisteitä on kaksi vaihtoehtoa: kantaverkkoyhtiö Fingrid Oyj:n Pysäysperän 400/110 kV sähköasema ja Elenian Nivala-Pysäysperä 110 kV voimajohdon varteen. Elenian johtoon on kaksi eri päätepistettä. Fingrid ja Elenia ovat osoittaneet aiemmin esitellyt liittymispisteet selvitettäviksi vaihtoehdoiksi Kiiskinevan tuottaman tehon liittämiseksi verkkoon.

Hankealue on maastoltaan pääasiassa metsätalousmaata ja soista aluetta. Alueelle sijoittuu kangasmaata, ojitettuja soita, turvetuotantoa sekä muutama pienempi vesistö. Myös hankealueen lähiympäristö on maa- ja metsätalousvaltaista, eikä hankealueelle sijoitu pääasiassa muuta yhdyskuntarakennetta. Hankkeen ja sähkönsiirtoreittien vaihtoehtojen ympäristövaikutukset selvitetään YVA-selostusvaiheessa. Myös naapuri- ja lähikuntiin ulottuvat vaikutukset arvioidaan YVA-selostusvaiheessa. Hankkeen kannalta keskeisiä arvioitavia ympäristövaikutuksia ovat seuraavat: Vaikutukset maisemaan, eliölajeihin, Natura 2000 -verkostoon ja muihin luonnonsuojelualueisiin/kohteisiin, ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen (virkistys, melu, välke), ilmastoon ja luonnonvarojen hyödyntämiseen. Lisäksi toimintaan liittyy muita ympäristönäkökohtia, kuten rakentamisen aikaiset vaikutukset (melu, vaikutukset alueen kasvistoon, työllisyysvaikutukset). Tässä YVA-ohjelmassa esitetään, mitä menetelmiä käyttäen ympäristövaikutuksia arvioidaan. Toiminnan suurimmat vaikutukset ympäristöön muodostuvat rakennusvaiheessa, kun tuulivoimapuisto ja tarvittava infrastruktuuri rakennetaan.

Valmistelija ehdotus

Kaupunginhallitus toteaa lausuntonaan, että hankkeen ympäristövaikutusten arviointisuunnitelmassa tarkastellaan riittävällä laajuudella menetelmiä, joilla arvioidaan tuulivoimapuiston ja sähkönsiirtoreittien rakentamisen ja käytön aikaisia ympäristövaikutuksia.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Karikumpu Päivi

Päätösesitys

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä valmistelijan ehdotuksen. Sähkönsiirtoreittien ympäristövaikutusten arvioinnissa tulee ottaa huomioon se, että Nivalan kulttuurihistoriallisesti arvokkaalla maisema-alueella uudet sähkönsiirtoratkaisut tulee tehdä maakaapelointina.

Päätös

Hyväksyttiin.

OTE:

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus 23.6.2023 mennessä sähköpostiosoitteeseen kirjaamo.pohjois-pohjanmaa@ely-keskus.fi, maankäyttöpäällikkö

Khall 23.09.2024 § 330

100/10.02.02/2023

Ennakkovaikutusten arviointi laadittu: Kyllä [] Ei []

Oheismateriaali: Lausuntopyyntö Kiiskinevan tuulivoimahanke ja sen sähkönsiirto ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta

Valmistelija

Maankäyttöpäällikkö p. 040 344 7285

ABO Energy Oy suunnittelee enintään 11 tuulivoimalan rakentamista Pohjois-Pohjanmaalle, Reisjärven kunnan Kiiskinevan alueelle. Hankkeen osana suunnitellaan myös sähkönsiirto kantaverkkoon 110 kV:n ilmajohtolla. Hankealue sijaitsee Sievin ja Haapajärven kuntarajojen tuntumassa ja mah-dollisia vaihtoehtoisia sähkönsiirtoreittejä suunnitellaan Reisjärven lisäksi Haapajärven ja Nivalan alueille. Hankealue sijoittuu yli 20 kilometriä Nivalan keskustaajamasta kaakkoon.

Hankkeen tarkoituksena on tuottaa uusiutuvaa ja päästötöntä energiaa tuulivoimalla. Hankkeen kokonaistehoksi on suunniteltu 54–110 MW (megawattia), ja sähköntuotannoksi arvioidaan noin 250–300 GWh (gigawattituntia) vuodessa. Määrä vastaa noin 10 000–15 000 sähkölämmitteisen pientalon energiankulutusta. Tuulivoimalat koostuvat perustusten päälle asennettavasta tornista, kolmilapaisesta roottorista sekä konehuoneesta (Kuva 7). Voimaloiden yksikkötehoksi on suunniteltu 6–10 MW. Lavan pituus on enintään 105 metriä ja napakorkeus enintään 215 metriä. Yksittäisen tuulivoimalan kokonaiskorkeus on maksimissaan 320 metriä. Tarkka voimalamalli, teho ja mitat varmistuvat ennen rakennusluvan myöntämistä.

YVA-menettelyssä tarkasteltavat hankevaihtoehdot

Vaihtoehto 0: Hanketta ei toteuteta. Vaihtoehdossa tarkastellaan alueen nykytilannetta sekä toden-näköistä kehityssuuntaa, mikäli tuulivoimaloita ja niiden vaatimaa sähkönsiirtoa ei toteuteta.

Vaihtoehto VE1: tarkastellaan tilannetta, jossa hankealueelle rakennetaan **yksitoista uutta voimalaa**.

Vaihtoehto VE2: tarkastellaan tilannetta, jossa hankealueelle rakennetaan **yhdeksän uutta voimalaa**. Voimaloista seitsemän sijaitsee samoilla paikoilla kuin vaihtoehdossa VE1 ja kaksi eri paikalla kuin vaihtoehdossa VE1.

Sähkönsiirron vaihtoehdot

Voimajohdon reitiksi ja liityntäpisteeksi tarkastellaan kolmea päävaihtoehtoa ja niiden eri variaatioita. Kaikki voimajohdot ovat yhtä poikkeusta lukuun ottamatta jännitteeltään 110 kV:n ilmajohtoja.

Sähkönsiirron vaihtoehto SVE1: Liityntä Elenian 110 kV:n Nivala-Pysäysperä-voimajohdon varteen Vepsun alueella. Reitit kulkevat Reisjärven, Haapajärven ja Nivalan kuntien alueilla.

SVE1A. Hankealueen keskiosaan rakennetaan sähköasema. Sieltä reitti kulkee pohjoiseen ja Hituran vanhan kaivosalueen kautta. Pituus noin 16,5 km.

SVE1B. Hankealueen pohjoisosaan rakennetaan sähköasema. Sieltä reitti kiertää Juurikka-nevan länsipuolelta ja yhtyy sitten reittiin SVE1A. Pituus noin 16,5 km.

SVE1C. Hankealueelle ei rakenneta sähköasemaa eikä ilmajohtoja, vaan voimalat yhdistävä maakaapelointi jatkuu hankealueen ulkopuolelle. Maakaapelireitti sijoittuu osittain olemassa olevien teiden ja polkujen varrelle ja jatkuu hankealueen pohjoispuolelle rakennettavalle sähköasemalle, jossa jännitetaso nostetaan 110 kV:iin. Maakaapelireitti sijoittuu Reisjärven ja Haapajärven kuntien alueille ja sen pituus on noin 8,5 km. Sähkönsiirto jatkuu kuten vaihtoehto SVE1A. Kokonaispituus on noin 17 km.

Sähkönsiirron vaihtoehto SVE2: Liityntä Elenian 110 kV:n Nivala-Pysäysperä-voimajohdon varteen Rutkun alueella. Molempien reittien kokonaispituus on noin 15 km ja ne kulkevat Reisjärven, Haapa-järven ja Nivalan kuntien alueilla.

SVE2A. Hankealueen keskiosaan rakennetaan sähköasema. Sieltä reitti kulkee pohjoiseen, erkanee vaihtoehdon SVE1 A reitistä Samulinkorven kohdalla koilliseen ja ylittää Kalajoen Töllinperän ja Hautaperän välistä.

SVE2B. Reitti alkaa kuin SVE 1 B ja jatkuu Samulinkorven kohdalta kuten reitti SVE 2A. Toisin sanoen hankealueen pohjoisosaan rakennetaan sähköasema, josta reitti kiertää hankealuelta lähtiessä Juurikkanevan länsipuolelta, jatkuu pohjoiseen ja kääntyy Samulinkorven kohdalla koilliseen ylittäen Kalajoen Töllinperän ja Hautaperän välistä.

Sähkönsiirron vaihtoehto SVE3: Liityntä Fingridin Pysäysperän sähköasemalle. Reitit kulkevat Reisjärven ja Haapajärven kuntien alueilla.

SVE3A. Reitti alkaa hankealueen keskiosaan rakennettavalta sähköasemalta ja kulkee hanke-alueelta koilliseen Kalkkuperän kautta Pysäysperään. Reitin kokonaispituus on n. 18 km.

SVE3B. Reitti alkaa kuten SVE3A, mutta erkanee ennen Kalajokea itään ja ylityksen jälkeen siirtyy kulkemaan Fingridin Petäjävesi-Pysäysperä 400 kV ja Elenian Kivijärvi – Pysäysperä 110 kV voimajohtojen rinnalla. Reitin kokonaispituus on n. 18,5 km.

SVE3C. Reitti alkaa kuten SVE3A, mutta erkanee jo Karvosenkankaan kohdalla itään ja kulkee Kopsan eteläpuolelta Fingridin Petäjävesi – Pysäysperä 400 kV ja Elenian Kivijärvi – Pysäysperä 110 kV voimajohtojen rinnalla Pysäysperälle asti. Reitin kokonaispituus on n. 19,5 km.

Kaupunginhallitus toteaa lausuntonaan, että hankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa arvioidaan riittävällä laajuudella hankkeen tuulivoimapuiston ja sähkönsiirtoreittien rakentamisen ja käytön aikaisia ympäristövaikutuksia. Sähkönsiirtoreittien suunnittelussa tulee välttää valtakunnallisesti arvokkaan Kalajokilaakson viljelymaiseman kohdalla uusien ilmajohtojen rakentamista, joten uudet sähkönsiirtoratkaisut tulee tehdä maakaapelointina.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Karikumpu Päivi

Päätösesitys

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä valmistelijan ehdotuksen.

Päätös

Hyväksyttiin.

OTE:

Lausunnot (viitteellä POPELY/1273/2023) pyydetään toimittamaan viimeistään 7.10.2024 kirjallisena osoitteeseen kirjaamo.pohjois-pohjanmaa@ely-keskus.fi